

Témy licenčných a dizertačných prác pre akademický rok 2017/2018

KATEDRA FILOZOFIE

Licenčné práce:

1. Vplyv personalizmu na slovenskú kresťanskú filozofiu / *Impact of Personalism to Slovak Christian Philosophy* (školiťel: PhDr. Oľga Gavendová, PhD.)

Anotácia: Slovenská filozofia 20. storočia ako celok je doteraz nedostatočne preskúmaná a spracovaná a tvorba viacerých predstaviteľov kresťanského myslenia nie je dostatočne známa. Práca má byť príspevkom k doteraz nedostačujúcej analýze vplyvov jednotlivých myšlienkových prúdov na slovenskú filozofiu 20. storočia. Ponúkne obraz o rozdieloch medzi slovenskými kresťanskými filozofmi, ktorí reflektovali obsah rozličných filozofických smerov v kresťanskom kontexte, a zhodnotí vplyv rôznych personalistických koncepcií (Maritain, Mounier a iní) na ich myslenie a diskusiu s inými mysliteľmi.

Cieľ práce: Preskúmanie vplyvu jednotlivých prúdov predovšetkým európskeho personalizmu na slovenských kresťanských mysliteľov.

KATEDRA BIBLICKÝCH VIED

Licenčné práce:

1. Ježišova cesta do Jeruzalema / *The Journey of Jesus to Jerusalem* (školiťel: ThDr. Igor Hanko, PhD.)

Anotácia: Práca bude zameraná na výskum a analýzu textov NZ pod špecifickým zorným uhlom Jeruzalema ako cieľa Ježišovej životnej a zároveň eschatologickej cesty. Dôležitým aspektom bude starozákonný pohľad na Jeruzalem, ktorý v silnej miere ovplyvňoval novozákonných svätopiscov. Pre exegézu úryvkov sa bude zvlášť využívať synchronná metóda. Texty sa podrobia štúdiu literárnej štruktúry, špecifických výrazov, lexík a charakteristických expresí dedukujúcej konzekvencie, ktoré z nich vychádzajú na úrovni exegetickej a teologickej.

Cieľ práce: Predstaviť tajomstvo Jeruzalema tak, ako nám ho podávajú autori novozákonných textov a tradície.

2. Legislatívne texty o očisťovaní v Knihe Levitikus / *Legislative Texts on Purification in the Book of Leviticus* (školiťel: SSDr. Blažej Štrba, PhD.)

Anotácia: Takmer všetky novozákonné texty sa dotýkajú a niektoré z nich aj vážne rozoberajú a nanovo definujú pojem čistoty, resp. očisťovania v nábožensko-kultúrnom kontexte (porov. Mk 7,14-23). Základ tejto tradície kodifikuje Kniha Levitikus, najmä v časti Tóry čistoty (Lv 11 – 15), a rozvíja vo viacerých stadiách Kódexu svätosti (Lv 17 – 26). Podstatou práce bude skúmanie textov, ktoré nielen pojednávajú definovanie a dôvody znečisťovania, ale aj - vzhľadom na pôvod znečistenia - určujú spôsob a charakteristiky následného požadovaného očisťovania. Diachrónny náhľad na problematiku bude v závere sprevádzať dominantne synchronnú analýzu, na výsledky ktorej sa tak získa vyváženější pohľad pre konečné tvrdenia.

Cieľ práce: Systematizácia a snaha o teologické vyhodnocovanie jednotlivých druhov nečistoty a očisťovania za pomoci literárneho sémantického a kontextuálneho rozboru jednotlivých textov, predovšetkým v rámci Knihy Levitikus.

3. Preklad a interpretácia Svätého písma vo vzájomnej korešpondencii Aurelia Augustina a Eusebia Sophronia Hieronyma / Translation and Interpretation of the Holy Scripture in Mutual Correspondence between Aurelius Augustinus and Eusebius Sophronius Hieronymus (školiteľ: Mgr. Róbert Horka, PhD.)

Anotácia: Vzájomná korešpondencia medzi Augustínom a Hieronymom je zaujímavá z niekoľkých dôvodov. Po formálnej stránke ide o dvoch profesionálnych literátov, a preto sa snažia jeden na druhého urobiť dojem aj svojím bezchybným a nanajvýš elegantným štýlom. Po obsahovej stránke analyzujú problémy primárnej autority hebrejskej a gréckej pôvodiny starozákonného textu, tendencie unifikaovať preklad pre celú Cirkev, aby sa predišlo možným nedorozumeniam, alebo zachovanie plurality prekladov, ktorá lepšie vystihne celkový zmysel pôvodiny, až po konkrétne otázky vhodnosti toho či onoho prekladu v texte. Téma je preto veľmi zaujímavá ako z filologického, tak aj z biblického pohľadu, pretože tieto otázky rezonujú aj v súčasnosti. Ako vedľajší, no iste nezanedbateľný výstup tejto práce by mohol vzniknúť aj prvý slovenský preklad ich vzájomnej korešpondencie, keďže nedávno vyšlo v edícii Fontes Christiani kritické bilingválne vydanie ich listov od editora A. Fürsta. Po Origenovej Hexaple ide o prvú odbornú, vedeckú diskusiu o problematike prekladania biblického textu z pera kresťanských vzdelancov, a preto jej poznanie sa môže stať základným východiskom pre riešenie problémov prekladu Biblie aj v súčasnosti. Z tohto pohľadu by mala práca aj významný interkonfesionálny prínos.

Cieľ práce: Preskúmať problémy súvisiace s prekladaním biblického textu, ktoré spôsobili kontroverzie medzi Augustínom a Hieronymom. Napr. či uprednostniť pluralitu alebo jednotnosť prekladov, zhodnotiť argumentáciu o autorite LXX a MT. Preskúmať spôsoby riešenia týchto otázok v súčasnosti. Zhotoviť slovenský preklad vzájomnej korešpondencie (18 listov).

4. Klasifikácia a interpretácia biblických zoomorfných symbolov v kázňach svätého Augustína / Classification and Interpretation of Biblical Zoomorphic Symbols in St. Augustine's Homilies (školiteľ: Mgr. Róbert Horka, PhD.)

Anotácia: Augustín vo svojej kazateľskej praxi veľmi často využíval symboly zvierat. Poslucháči ich jednak poznali zo Svätého písma, na druhej strane s nimi prichádzali do kontaktu v každodennom živote. Táto dvojaká znalosť zvieracej ríše u poslucháčov motivovala Augustína, aby sa so symbolmi zvierat „hral“ často a v rôznych kontextoch. Zoomorfnú typológiu odvádzal jednak z fyzických daností zvierat (napr. holubica nemá žľč, a preto kresťan ako súčasť holubice - Cirkvi nemôže nenávidieť), a potom aj z jeho typických vlastností (holubice sa bozkávajú - kresťania si musia prejavovať vzájomnú lásku), a napokon aj podľa ich úlohy v biblickom texte (holubica priniesla do korába halúzku, Cirkev má privádzať aj tých, čo neabsolvovali krst na jej „palube“ do svojho lona). Bolo by preto vhodné vytvoriť katalóg všetkých zoomorfných symbolov a ich použitia pri výklade jednotlivých biblických perikop, aby sa tak predostrela komplexná sústava týchto symbolov v celej svojej šírke i hĺbke. Takáto komplexná práca zatiaľ neexistuje a veľmi by uľahčila interpretom Augustínových diel hlbšie pochopenie a konzekventný výklad všetkých jeho spisov.

Cieľ práce: Vyhľadať a katalogizovať všetky lokácie biblických zoomorfných symbolov v kázňových korpusoch sv. Augustína: Sermones, In evangelium Ioannis tractatus CXXIV, In primam epistolam Ioannis tractatus X a Enarrationes in

Psalms. Aspoň najdôležitejšie symboly aj interpretovať a uviesť ich do vzájomného súvisu.

5. Špecifická postavy Jozueho v Knihe Numeri a u Jozefa Flávia / Specific Characteristics of Joshua in the Book of Numbers and in Josephus Flavius (školiteľ: SSDr. Blažej Štrba, PhD.)

Anotácia: Literárny prieskum špecifických črt postavy Jozueho v Knihe Numeri (Nm 11; 13–14; 27; 32; 34). Tematické a teologické motívy súvisiace s jednotlivými textami, ich chronologické zoradenie v súvislosti so záverečnou kompozíciou Knihy Numeri. Komparácia s dielom židovského spisovateľa Jozefa Flávia ako podklad pre percepciu postavy Jozueho v neskorom Období druhého chrámu.

Cieľ práce: Literárna charakteristika Jozueho v Knihe Numeri. Pomocou naratívnej analýzy predmetných textov určiť ideové tradície prítomné v profile tejto postavy a porovnať ich s prvými neskoršími interpretačnými tradíciami pred vznikom Nového zákona, najmä v diele Jozefa Flávia.

6. Motív obrátenia a jeho špecifická v synoptických evanjeliách / Motive of Conversion and Its Specifics in the Synoptic Gospels (školiteľ: SSDr. Blažej Štrba, PhD.)

Anotácia: Analýza relevantných textov Evanjelia podľa Matúša, podľa Marka a podľa Lukáša s výslovnou zmienkou o zmene zmysľania – *metanoie*. Textový a literárny prieskum motívu, historický a teologický výskum v ranokresťanskej a v predchádzajúcej židovskej tradícii. Prieskum stereotypných výkladov a využitie naratívnej a pragmatickej analýzy novozákoných textov prehodnotí domáce prekladové voľby a predloží výkladové horizonty daných pasáží.

Cieľ práce: Preskúmať problematiku obrátenia – *metanoie* v synoptických evanjeliách a na pozadí výskumu tejto problematiky v bezprostredne predchádzajúcej židovskej, najmä biblickej tradícii, definovať typ continuity a diskontinuity medzi nimi.

7. Podoby kresťanskej lásky v protopavlovských listoch / Forms of Christian Love in the Proto-Pauline Letters (školiteľ: SSDr. Pavel Vilhan, PhD.)

Anotácia: Výskum reprezentatívnych textov apoštola Pavla motivujúcich kresťana k novému vyjadreniu lásky. Štúdium je možné rozšíriť o porovnanie s evanjelióvymi a starozákonnými modelmi.

Cieľ práce: Exegéza a teologická syntéza predovšetkým listov Rimanom a Korint'anom s následnou komparatívnou štúdiou nepavlovských textov.

Poznámka: Potrebné sú základy gréčtiny, nevyhnutná je pasívna znalosť angličtiny, prípadne taliančiny a nemčiny.

Dizertačné práce:

1. Postava Jána Krstiteľa v historickom a biblickom kontexte / The Figure of John the Baptist in the Historical and Biblical Context (školiteľ: prof. ThDr. Pavol Farkaš, PhD.)

Anotácia: Dizertačná práca sa sústreďuje na historický, textovo-kritický, literárny a filologický výskum biblických textov súvisiacich s postavou a činnosťou Jána Krstiteľa. Veľký význam má komparácia svedectva biblických a mimobiblických textov. Primeraný priestor sa venuje vzájomnému vzťahu Jána Krstiteľa a Ježiša Krista, ako i vzťahu ich učeníkov.

Cieľ práce: Vytvorenie solídnej vedeckej monografie, zakladajúcej sa na výsledkoch historického a biblického bádania, venovanej postave Jána Krstiteľa.

2. Postava Jozueho v Pentateuchu na pozadí konfliktov / *Character of Joshua in the Pentateuch on the Background of Conflicts* (školiteľ: SSDr. Blažej Štrba, PhD.)

Anotácia: Literárny prieskum postavy Jozueho v Pentateuchu a dejiny výskumu problematiky. Systematické spracovanie motívov ako vojenský vodca (Ex 17); strážca svätostánku a lojálny služobník Mojžiša (Ex 24; 33), vyzvedač a kandidát na vodcu (Nm 13–14), vyvolený nástupca Pánom (Nm 27) a prorok ako Mojžiš (Dt 3; 31; 34). Jednotlivé texty budú skúmané na ich literárnom pozadí vojenských, náboženských, spoločenských a personálnych konfliktov.

Cieľ práce: Vytvorenie komplexného profilu postavy Jozueho podľa Pentateuchu; definovanie historických a teologických vplyvov, ktoré ovplyvňovali formovanie a záverečnú kompozíciu Jozueho a najmä konfliktných udalostí úzko súvisiacich s jeho postavou.

KATEDRA DOGMATICKEJ TEOLÓGIE

Licenciátske práce:

1. Integrálna osobnosť Ježiša Krista a náboženský rozmer človeka / *Integral Personality of Jesus Christ and the Religious Dimension of Human Being* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Anotácia: Ježiš ako pravý Boh a pravý človek vystupoval ako dokonalá integrálna osobnosť. Je pre všetkých ľudí nedosiahnuteľným vzorom, ale aj motiváciou.

Cieľ práce: Integrálna ľudská osobnosť musí mať aj náboženský rozmer, ktorý po vtelení Boha dospeje do cirkevného rozmeru, a to nielen kvôli stvoreniu „na Boží obraz“, ale aj kvôli vteleniu Božieho Syna, ktorý je príkladom integrálnej ľudskosti.

2. Stála prítomnosť Ježiša Krista v Cirkvi / *Permanent Presence of Jesus Christ in the Church* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Anotácia: Oslávenie Krista – Vykupiteľa začalo jeho zostúpením k zosnulým. Pokračovalo zmŕtvychvstaním, zoslaním Ducha Svätého (Ducha Kristovho) a pokračuje jeho stálym pôsobením v Cirkvi. Zavŕšené bude jeho parúziou.

Cieľ práce: Prezentovať, aká je Kristova prítomnosť v Cirkvi počas trvania tohto sveta, kde vidieť túto prítomnosť, čo táto prítomnosť znamená pre veriacich a čo pre svet.

3. Hodnotenie ateizmu podľa svätého Anzelma a podľa *Gaudium et spes* / *Evaluation of Atheism according to St. Anselm and according to "Gaudium et Spes"* (školiteľ: ThDr. Stanislav Stohl, PhD.)

Anotácia: Sv. Anselm sa v dielku Proslogion zamýšľal nad dôvodmi popierania Boha a hľadá cestu k Bohu, z čoho vzišiel tzv. ontologický dôkaz Boha. Konštitúcia *Gaudium et spes* sa taktiež zamýšľala nad dôvodmi ateizmu a sekularizmu, ktorý je dnes ešte viac rozšírený, než v dňoch začínajúcej scholastiky.

Cieľ práce: Porovnať analýzu sv. Anzelma s pohľadom *Gaudium et spes*. Analyzovať základné zhody a prípadné odlišnosti.

4. Súčasná problematika súkromných zjavení / *Current Issues of Private Revelations* (školiteľ: ThDr. Stanislav Stohl, PhD.)

Anotácia: Aj pravé aj falošné súkromné zjavenia sú prítomné azda v každom storočí kresťanskej éry podobne, ako to bolo v Starom zákone s pravými i falošnými prorokmi. No v poslednej dobe sa veľmi rozmnožili a spopularizovali a, žiaľ, mnohé idú proti učeniu Katolíckej cirkvi.

Cieľ práce: Porovnať niektoré súčasné súkromné zjavenia s tými, ktoré už Cirkev po dôkladnom šetrení uznala. Identifikovať základné vlastnosti pravosti súkromného zjavenia.

Dizertačné práce:

1. Prínos soteriológie Hansa Ursa von Balthasara/ *Contribution of the Soteriology of Hans Urs von Balthasar* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Anotácia: Predstavenie prínosu známeho, často citovaného teológa a kardinála Hansa Ursa von Balthasara pre soteriológiu. Slovo „prínos“ sa v názve témy vyskytuje preto, lebo ak nič nového nepriniesol do rozvoja teológie, netreba o ňom písať dizertáciu.

Cieľ práce: Po stručnom predstavení autora charakterizovať jeho soteriológiu. Poukázať, ktoré jeho tézy lepšie osvetlili ktoré soteriologické tézy, než tomu bolo doteraz, alebo ich lepšie priblížili súčasníkom (jazykom, spôsobom myslenia, poukazom na nesprávne chápanie v minulosti, príkladmi a pod.).

2. Pokrok v teologickom bádání nie celkom objasnených mariologických otázok v dobe Druhého vatikánskeho koncilu/ *Progress in Theological Research of Not Fully Clarified Mariological Questions at the Time of the Second Vatican Council* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Anotácia: Druhý vatikánsky koncil „nemal v úmysle predložiť úplné učenie o Márii ani riešiť otázky, ktoré práce teológov ešte nepostavili do plného svetla. A preto zostávajú oprávnené názory, ktoré sa v katolíckych školách slobodne predkladajú“.

Cieľ práce: Prebádať nie vyčerpávajúco, ako by to urobili renomovaní teológovia svetového mena, ale na úrovni, ktorá zodpovedá požiadavkám na dizertačnú prácu na našej fakulte, či od skončenia Druhého vatikánskeho koncilu v roku 1965 objasnili práce niektorých teológov aspoň čiastočne niektoré mariologické otázky, ktoré predtým "ešte nepostavili do plného svetla".

3. Interpretácia spásy nekresťanov/ *Interpretation of the Salvation of non-Christians* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Anotácia: Druhý vatikánsky koncil sa o spôsobe, akým sa spásonosná milosť Božia, ktorá sa vždy dáva prostredníctvom Krista, dostáva jednotlivým nekresťanom, obmedzil len na tvrdenie, že Boh ju dáva „cestami jedine jemu známymi“. V roku 2000 deklarácia Dominus Jesus konštatovala, že teológia sa usiluje túto tému prehĺbiť. Podľa nej „túto teologickú prácu treba oceniť“, lebo je nepochybné užitočná na hlbšie pochopenie Božích plánov a ciest ich realizovania. Výsledok desaťročného úsilia teológov pri interpretácii spôsobu udeľovania spásonosnej Božej milosti nekresťanom.

Cieľ práce: Ukázať, aký výsledok prinieslo desaťročné úsilie renomovaných teológov na prehĺbení tejto témy od vydania deklarácie.

4. Sakramentológia Karla Rahnera/ *Sacramentology of Karl Rahner* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Anotácia: Ide o známeho, obľúbeného, vplyvného a často citovaného autora. Hodnotenie vybraných téz zo sakramentológie K. Rahnera z hľadiska katolíckeho učenia.

Cieľ práce: Ukázať niektoré tézy K. Rahnera, ktoré obohatili sakramentológiu, a prečo (jazykom, spôsobom myslenia, poukazom na nesprávne chápanie v minulosti, príkladmi a pod.). Hodnotenie jeho téz podložiť náukou Magistéria.

5. Antropológia Benedikta XVI. v encyklike „Caritas in veritate“/ *Anthropology of Benedict XVI. in the Encyclical "Caritas in Veritate"* (školiteľ prof. ThDr. Anton Adam, PhD.)

Anotácia: Emeritný pápež Benedikt XVI. v encyklike *Caritatis in veritate* venuje pozornosť človeku z niekoľkých hľadísk. Antropologické východiská predmetnej encykliky napomáhajú konkretizácii vzťahov človeka k Bohu, pričom pápež formuluje transcendentálne naplnenie rozvoja ľudskej osoby. Aj keď v encyklike je venovaný väčší priestor sociálnym otázkam, práca môže pri precíznom uchopení témy preukázať vzájomnú spätosť kresťanskej antropológie a jej teocentrického charakteru. Človek má svoj pôvod v Bohu a všetko ľudské úsilie v rozvoji lásky privádza k večnej Pravde.

Cieľ práce: Cieľom práce je predstaviť – v encyklike Benedikta XVI. prezentovaný vzťah lásky a pravdy, ako zdroj integrovaného rozvoja ľudskej osoby a jej transcendentálneho naplnenia, lebo jediným zdrojom Lásky a Pravdy je iba Boh, ku ktorému smeruje človek celou svojou integritou.

6. Petrov primát vo svetle súčasného dialógu medzi Katolíckou cirkvou a ortodoxnými cirkvami/ *Peter's Primacy in the Light of Current Dialogue between the Catholic Church and Orthodox Churches* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Krupa, PhD.)

Cieľ práce: Prezentovať výskum súčasného stavu a perspektív ekumenického dialógu medzi katolíkmi a ortodoxnými v jednej z najťažších tém, ktorou je pápežský primát.

KATEDRA MORÁLNEJ TEOLÓGIE

Licenciátske práce:

1. Základné ľudské práva v pokoncilovom Magistériu / *Basic Human Rights in the Postconciliar Magisterium* (školiteľ: ThDr. Ivan Šulík, PhD.)

Anotácia: Prezentácia posunu od témy prirodzeného zákona k téme základných ľudských práv v náuke jednotlivých pápežov, v kontexte morálnej teológie. Rozobranie príčin počiatočného zdržanlivého postoja Magistéria k tejto téme ako i prelom, ktorý pre morálnu teológiu znamenala encyklika Jána XXIII. *Pacem in terris*. Zameranie tiež na nesmierne plodné obdobie pontifikátu Jána Pavla II.

Cieľ práce: Zmapovať a vykonať tematickú syntézu náuky o ľudských právach v Magistériu pápežov od Druhého vatikánskeho koncilu po dnes.

2. Morálno-teologická analýza marxistického pohľadu na človeka, manželstvo a rodinu / *Moral-Theological Analysis of Marxist View on Human Being, Marriage and Family* (školiteľ: ThDr. Ing. Vladimír Thurzo, PhD.)

Anotácia: Štúdium základných diel Marxa a Engelsa poskytne ideovú bázu na pochopenie marxistického obrazu o človeku, manželstve a rodine. Lektúrou niektorých diel neomarxistov sa pohľad doplní a aktualizuje. Stručným predstavením katolíckej náuky o človeku, ľudskej prirodzenosti, manželstve a rodine, sa vytvorí konfrontačný priestor na kritické zhodnotenie marxistického pohľadu na tieto témy.

Ciel' práce: Analyzovať, vytvoriť ucelený obraz a kriticky zhodnotiť základné antropologické témy, pohľad na človeka, manželstvo a rodinu, ako ich vníma marxizmus.

3. Zodpovednosť kresťanského politika pri budovaní spoločného dobra /
Responsibility of a Christian Politician in Construction of the Common Good
(školiteľ: ThDr. Štefan Vojtek, PhD.)

Anotácia: Spoločné dobro a v rámci neho hlavne ľudská dôstojnosť sú východiskom pri budovaní spravodlivej spoločnosti. Kresťania sú povolaní k aktívnej účasti na politickom živote spoločnosti. Práca sa zameria na úlohu kresťanského politika, ktorá je špecifickým povolaním vykonávaným v duchu služby a s vedomím zodpovednosti za budovanie spoločného dobra. Zvlášť sa akcentuje zodpovednosť zákonodarcu pri vydávaní spravodlivých zákonov.

Ciel' práce: Predstaviť povolanie, úlohu a zodpovednosť kresťanských politikov pri budovaní spravodlivej spoločnosti.

4. Rozmer oslobodenia človeka v teológii Pánovho dňa /
Dimension of Liberation of Man in the Theology of the Lord's Day (školiteľ: ThDr. Ing. Vladimír Thurzo, PhD.)

Anotácia: Tretie Božie prikázanie vymedzuje povinnosti človeka v dvoch smeroch: zasvätenie času Pánovi a prerušenie pracovného rytmu. Druhý rozmer, zdržiavanie sa prác, má okrem iného dôležitý oslobodzujúci význam pre človeka, aby sa nestal otrokom vlastnej činnosti. Biblický základ teológie Pánovho dňa. Antropologicko-morálny rozmer tretieho Božieho príkazu. Rôzne významy „posvätnosti“ Pánovho dňa. Teológia práce a pracovný rytmus. Sociálne vplyvy a dopady nedeľného odpočinku. Rezonancia témy v dokumentoch sociálnej náuky Cirkvi.

Ciel' práce: Predstaviť, prehĺbiť a zasadiť do kontextu teológie práce aspekt oslobodenia, ktorý je naznačený v treťom Božom príkaze.

KATEDRA KÁNONICKÉHO PRÁVA

Licenciátske práce:

1. Odlúčenie manželov v Kódexe kánonického práva 1983 /
Separation of Spouses in the Code of Canon Law 1983 (školiteľ: JUDr. ICDr. Jozef Kemp, PhD.)

Anotácia: Téma odlúčenia manželov je v súčasnosti aktuálnou problematikou. Pomáha riešiť komplikované situácie manželského spolužitia, spôsobené jednou z manželských stránok. Téma tiež zahŕňa spôsob rozlúčenia manželského zväzku spôsobom Pavlovho privilégia, v ktorom pevnosť manželského zväzku ustupuje viere, ktorú prijme jedna z manželských stránok.

Ciel' práce: Charakterizovať inštitút odlúčenia manželov v oboch formách, ako ich zakotvuje Kódex kánonického práva v kán. 1141 – 1155, a to rozviazanie zväzku a odlúčenie manželov pri trvaní zväzku.

2. Depresie a schopnosť uzavrieť manželstvo /
Depression and the Ability to Enter into Marriage (školiteľ: ICDr. Jozef Kuneš, PhD.)

Anotácia: Otázka platnosti manželstva je aktuálna v okolnostiach, v ktorých je pochybnosť o psychickej integrite jedného alebo oboch kontrahentov. Depresia v jej rozličných stupňoch a formách predstavuje stále častejšie sa vyskytujúci prvok, vplývajúci na schopnosť osoby uzatvoriť platné manželstvo.

Cieľ práce: Psychický stav kontrahentov je dôležitá okolnosť pri uzatváraní sviazosti manželstva. Cieľom práce je popísať, ako depresia vplýva na schopnosť osoby na platné uzatvorenie manželstva, predovšetkým v zmysle kán. 1095 bod 3 KKP.

3. Dišpenzy podľa Kódexu kánonického práva 1983 / *Dispensations in accordance with the Code of Canon Law 1983* (školiteľ: ICDr. Jozef Kuneš, PhD.)

Anotácia: Platnosť zákona môže byť za istých okolností v jednotlivom prípade uvoľnená v prospech osoby, pre ktorú by bolo ťažké zákon dodržať. Téma sa zaoberá štúdiom časti riadiacej moci, v ktorej kompetencii je dišpenz udeľovať, ako aj podmienok a iných okolností, za ktorých môže byť dišpenz udelený alebo jeho udelenie odopreté.

Cieľ práce: Dišpenz je právny úkon, vlastný kánonickému právnemu poriadku. Cieľom práce je charakterizovať jeho podstatu a oblasti, v ktorých je možné ho uplatniť, ako predpisujú kánony štvrtého titulu prvej knihy Kódexu kánonického práva, užšie špecificky kán. 85 -93 KKP.

KATEDRA CIRKEVNÝCH DEJÍN

Licenciátske práce:

1. Zhodnotenie milénia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Slovensko (863 – 1863) / *Evaluation of the Millennium of the Coming of Saints Cyril and Methodius to Slovakia (863 – 1863)* (školiteľ: prof. ThDr. Viliam Judák, PhD.)

Anotácia: Úcta k sv. Cyrilovi a Metodovi sa prejavuje v Cirkvi a národe po celé predchádzajúce obdobie. Z príležitosti výročia ich príchodu na naše územie sa úcta k nim zmobilizovala vo viacerých oblastiach cirkevného, národného a kultúrneho života.

Cieľ práce: Cieľom práce je zhodnotiť, akým spôsobom si Slováci v konkrétnej forme pripomínali toto významné výročie v živote slovenského národa v oblasti cirkevnej, politickej a spoločenskej.

Dizertačné práce:

1. Pázmáneum a Slováci / *Pazmaneum and the Slovaks* (školiteľ: prof. Dr. phil. Emília Hrabovec)

Anotácia: Pázmáneum bolo jednou z najdôležitejších inštitúcií formujúcich kňazský dorast zo všetkých uhorských diecéz. Od jeho založenia až do rozpadu Uhorska hrali v jeho dejinách dôležitú úlohu i Slováci, ktorí boli často – v počiatku temer výlučne – jeho rektormi a z radov ktorých sa regrutovali aj početní chovanci v období do konca 17. storočia, dokonca v absolútnej väčšine.

Cieľ práce: Zaplniť biele miesto v slovenských cirkevných dejinách a zhodnotiť podiel Slovákov na jeho stáročnom pôsobení a význam tejto inštitúcie pre Katolícku cirkev na Slovensku i pre duchovný a kultúrny vývoj Slovenska.

2. Kazateľská činnosť Spoločnosti Ježišovej na Slovensku v období katolíckej reformy / *Preaching Ministry of the Society of Jesus in Slovakia in the Period of Catholic Reform* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Haľko, PhD.)

Anotácia: Spoločnosť Ježišova vyvinula osobitné kazateľské metódy, ktoré používala v polemikách s protestantmi, pri ľudových misiách a všeobecne v pastorácii.

Cieľ práce: Práca by mala prierezovo analyzovať kázne členov Spoločnosti Ježišovej v dobových súvislostiach s cieľom identifikovať ich hlavné obsahové a významové ťažiská a najdôležitejšie kazateľské osobnosti.

3. Úcta k svätým Cyrilovi a Metodovi na Slovensku v 19. a 20. storočí / *The Cult of Sts Cyril and Methodius in Slovakia in the 19th and 20th Centuries* (školiteľ: prof. ThDr. Jozef Hal'ko, PhD.)

Anotácia: Úcta k svätým Cyrilovi a Metodovi prežívala na Slovensku nepretržite od najstarších čias, najväčší rozvoj však zažila v 19. a 20. storočí.

Cieľ práce: Práca by mala zmapovať rozvoj úcty k svätým vierozvestom na úrovni publikačnej, liturgickej a manifestačnej s cieľom poukázať na jej historický vývoj a podmienky, najvýznamnejších nositeľov a formy prejavu.

4. Majetkoprávne vyrovnanie medzi cirkevnými inštitúciami slovenských rímskokatolíckych diecéz s diecézami v okolitých štátoch / *Property Settlement between Ecclesiastical Institutions of Slovak Roman Catholic Dioceses with the Dioceses in the Neighbouring States* (školiteľ: prof. Dr. phil. Emília Hrabovec)

Anotácia: Jednou z najzložitejších úloh spojených s novým usporiadaním cirkevných pomerov po rozpade Uhorska bolo rozdelenie rozsiahleho benefičného majetku patriaceho rôznym cirkevným inštitúciami na obidvoch stranách novej hranice. Bolo treba nájsť spôsob a kritériá rozdelenia, komplikovaného pozemkovou reformou, politickými napätiami, štátnymi intervenciami i ľudským faktorom. Prieťahy v riešení tejto otázky viedli k súdnemu sporu v Den Haagu a oneskoreniu uskutočnenia Modu vivendi o celé desaťročia, niektoré otázky sa dodatočne skomplikovali novými zmenami hraníc v rokoch 1938-1947 a napokon v roku 1992 rozpadom Česko-Slovenska.

Cieľ práce: Na základe dostupného bohatého archívneho materiálu uloženého na Slovensku, v pražských, vatikánskych i maďarských cirkevných i svetských archívoch po prvýkrát systematicky preskúmať dôležitú, ale z historického hľadiska dlho zanedbávanú problematiku majetkoprávneho vyrovnania medzi slovenskými diecézami a diecézami v susedných štátoch v 20. storočí.

5. Slovenskí katolíci a prvá svetová vojna / *Slovak Catholics and the First World War* (Školiteľ: prof. Dr. phil. Emília Hrabovec)

Anotácia: Na rozdiel od väčšiny ostatných národov v bojujúcich štátoch slovenskí katolíci sa iba zriedka stotožnili s vojnovými cieľmi Rakúsko-Uhorska, vojnu chápali ako apokalyptickú udalosť a mobilizačnú vyhlášku síce poslúchli, ale bez nadšenia, ba vyskytli sa aj prípady kňazov, vyzývajúcich k tomu, aby vojaci nestrieľali na svojich kresťanských a slovanských bratov. Počiatok vojny priniesol veľké oživenie náboženského života a mariánskej a cyrilometodskej úcty; v priebehu nasledujúcich rokov, poznačených biedou a masovým umieraním, však viedol k istému uvoľneniu mravov a oslabeniu religiozity. V priebehu vojny došlo aj k sociálnej a politickej radikalizácii slovenskej spoločnosti a k postupnej strate lojality voči uhorskej vlasti, za ktorú na fronte zomrelo vyše 60.000 slovenských mužov a ďalších 120.000 bolo trvale zmrazených, ktorá však napriek tomu až do konca neuznala ani národnú existenciu Slovákov. Hoci o pastoračnom i širšom sociálnom a verejnom pôsobení kléru počas vojny existuje v Európe bohatá literatúra, v slovenských cirkevných dejinách táto otázka dodnes nebola cirkevno-historicky a historicko-teologicky spracovaná, napriek tomu, že slovenský národ bol v tom čase ešte hlboko zakorenený v katolíckej viere a katolícki kňazi hrali v jeho cirkevno-

náboženskom i verejnom živote kľúčovú rolu. Úplne neznáme je aj pôsobenie c. a k. vojenských kurátov, medzi ktorými bol relatívne vysoký počet Slovákov.

Cieľ práce: Cieľom práce je na základe rozsiahleho štúdia historických prameňov všestranne zhodnotiť, ako prežívali a interpretovali slovenskí katolíci prvú totálnu vojnu v dejinách, akým spôsobom ju vysvetľovali a pastoračne zvládli katolícki kňazi v zázemí i vojenský kuráti na fronte, ako prežívali slovenskí katolíci rozpor medzi postojom najvyššej cirkevnej autority, odsudzujúcej vojnu ako nezmyselný masaker, a patriotizmom rakúskeho a uhorského episkopátu a kléru, ako sa pod vplyvom vojny vyvíjala religiozita slovenských veriacich, ich morálne, sociálne a politické postoje a vzťah k štátnej autorite.

KATEDRA PASTORÁLNEJ TEOLÓGIE

Licenciátske práce:

1. Mystagogický prvok v pastorácii po katechumenáte v diecéze / *The Mystagogical Element in Pastoral Care after the Catechumenate in Dioceses* (školiteľ: ThDr. Jozef Repko, PhD.)

Anotácia: V poslednom desaťročí sa volá po dlhšom trvaní mystagógie. Pastoračná skúsenosť si zase kladie otázku, ako sa podarí zapojiť katechumena do života cirkevného spoločenstva.

Cieľ práce: Analyzovať a zhodnotiť skúsenosti mystagógie po krste dospelých, ako sa ich darí zapájať do života spoločenstva cirkvi. Zároveň poukázať na možnosti, ktoré by mohli byť cestou k prehĺbeniu viery a života katechumenov vo farskom spoločenstve.

2. Uloženie zadosťučinenia vo sviatosti zmierenia / *Giving Penance in the Sacrament of Reconciliation* (školiteľ: ThDr. Jozef Repko, PhD.)

Anotácia: Koncilová obnova zdôrazňuje spoločensko-ekleziálny rozmer sviatosti zmierenia. Tento rozmer má byť prítomný aj v uloženom pokání. Rozšíriť pohľad o vzťahy – penitent a Kristus, penitent a spoločenstvo. Rozšíriť obzor z hľadiska svednej praxe.

Cieľ práce: Poukázať na prax zadosťučinenia v dejinách Cirkvi. Čo v tomto smere priniesol Druhý vatikánsky koncil a aká je dnešná skúsenosť. Poukázať na problémy dnešného človeka s kajúcim činom a sformulovanie odporúčaného pokánia pre dnešného človeka, v kontexte spoločenského rozmeru pokánia a mentality dnešného kresťana.

3. Súčasné kultúrne tendencie a ich zohľadnenie pri príprave homílie / *Contemporary Cultural Tendencies and their Consideration in Preparing Homilies* (školiteľ: prof. ThDr. Marian Šuráb, PhD.)

Anotácia: Božie slovo sa ohlasuje v konkrétnej kultúrnej atmosfére, ktorú by mal kazateľ reflektovať pri príprave homílie.

Cieľ práce: Analyzovať dnešné kultúrne tendencie a ich využitie pri príprave homílie.

4. Teória komunikácie a jej prínos pre kazateľskú službu / *Communication Theory and its Significance in the Service of Preaching* (školiteľ: prof. ThDr. Marian Šuráb, PhD.)

Anotácia: Homília patrí medzi komunikačné udalosti. Teória komunikácie ponúka mnoho inšpirácií aj pre homiletiku, aj pre homíliu.

Ciel': Poukázat, čím môže dnešná teória komunikácie prispieť kazateľskej službe.

5. Problematika pastorácie mužov / *The Issue of the Pastoral Care of Men* (školiteľ: ThDr. Jozef Repko, PhD.)

Anotácia: Práca by pozostávala z teoreticko–empirickej metódy. V teoretickej časti by sa malo poukázať na identitu muža a jeho úlohu v rodine, spoločnosti, cirkvi. Vychádzajúc z identity muža by sa malo poukázať na formy pastoračnej starostlivosti, ktoré by ju rešpektovali, a problémy, ktoré sú s tým spojené. Empirickou metódou by sa uskutočnila analýza súčasného stavu zapojenia mužov do života cirkvi v diecéze. V záverečnej časti by sa malo poukázať na konkrétne pastoračné aktivity, ktorými by sme sa mohli priblížiť k mužom v rámci pastoračnej starostlivosti a pomôcť im dozrievať v zreloch kresťanov – mužov.

Ciel' práce: Cieľom práce je načrtnúť pastoračné možnosti, ktoré by mohli napomáhať mužom dozrievať v správnom naplnení otcovstva a partnerstva a ich zapojenie do života Cirkvi.

6. Negatívne pastoračné vplyvy na fungujúcu farnosť / *Negative Pastoral Effects on a Thriving Parish Community* (školiteľ: ThDr. Peter Michalov, PhD.)

Anotácia: Farnosť je spoločenstvom viery, kultu a lásky. Spája v jedno rozmanitých ľudí. Oni nie sú dokonalí. Farnosť existuje v spoločenských, kultúrnych a politických štruktúrach, ktoré majú na ňu vplyv. Často aj negatívny.

Ciel' práce: Práca by mala poukázať na množstvo negatív, či už ad intra alebo ad extra, ktoré majú vplyv na fungovanie a poslanie farnosti.

7. Ohlasovanie Božieho slova v rámci homílie v kontexte exhortácie Evangelii gaudium / *Preaching God's Word within the Homily in the Context of the Exhortation Evangelii Gaudium* (školiteľ: prof. ThDr. Marian Šuráb, PhD.)

Anotácia: Pápež František v exhortácii Evangelii gaudium venuje 23 článkov príprave a ohlasovaniu homílie. Ponúka ucelený pohľad na hlavné komponenty homílie.

Ciel' práce: Práca sa bude zaoberať genézou odporúčaní pápeža Františka, ktoré vychádzajú aj z iných dokumentov Magistéria. Zohľadní prvky novosti a dôležitosti v jeho odporúčaní. Urobí komparáciu s homiletickými publikáciami na Slovensku.

Dizertačné práce:

1. Komplexná príprava budúcich kazateľov na slovenských teologických fakultách / *Complex Training of Future Preachers in Slovak Theological Faculties* (školiteľ: prof. ThDr. Marian Šuráb, PhD.)

Anotácia: Teologická fakulta pripravuje študentov, budúcich diakonov a kňazov aj na kazateľskú službu. Táto služba patrí medzi najhlavnejšie v pastorácii.

Ciel' práce: Práca by mala zmapovať stav vzdelávania a praktickej prípravy budúcich kazateľov na slovenských teologických fakultách. Význam jednotlivých teologických disciplín, okrem rétoriky a homiletiky, pri vzdelávaní kazateľov a úroveň praktickej prípravy. Vychádzať bude z odporúčaní cirkevných dokumentov a analyzovať ich aplikáciu na našich fakultách. Okrem teoretickej metódy spracovania práca ponúkne aj experimentálny výskum s budúcimi kazateľmi.

Licenciátske práce:

1. Aktivizujúce metódy vo vyučovaní náboženskej výchovy / *Activating Methods in Religious Education* (školiteľ: doc. PhDr. Emília Fulková, CSc.)

Anotácia: Aktivizácia žiakov je jedným z podstatných prvkov úspešnosti edukácie na škole. Licenciátska práca sa zaoberá aktivizujúcimi metódami vo vyučovaní náboženskej výchovy. Zisťuje, aká je miera aktivizácie žiakov na hodinách náboženstva, aké sú vedomosti učiteľov o aktivizujúcich metódach používaných pri vyučovaní náboženstva, či učitelia využívajú aktivizujúce metódy, ktoré pomáhajú žiakom získavať explicitné a implicitné vedomosti a ako ich aplikujú v praxi.

Cieľ práce: Cieľom licenciátskej práce je v teoretickej časti rozpracovať problematiku aktivizujúcich metód na základe štúdia dostupnej domácej a zahraničnej literatúry. V empirickej časti je hlavným cieľom výskumu zistiť, aká je miera aktivizácie žiakov na jednotlivých základných a stredných školách na hodinách náboženskej výchovy.

KATEDRA LITURGIKY

Licenciátske práce:

1. Pietas liturgica po Druhom vatikánskom koncile / *Pietas Liturgica after the Second Vatican Council* (školiteľ: doc. ThDr. Vojtech Nepšinský, PhD.)

Anotácia: Práca má porovnať kresťanskú duchovnosť s filozofiami iných náboženstiev. Má podať vývoj kresťanskej duchovnosti v historickom kontexte, hlavne má poukázať na zmeny v chápaní duchovnosti pred a po Druhom vatikánskom koncile.

Cieľ práce: Poukázať na prínos Druhého vatikánskeho koncilu pre duchovnosť človeka.

2. Antropologický a teologický rozmer liturgického znaku / *Anthropological and Theological Dimension of a Liturgical Sign* (školiteľ: doc. ThDr. Vojtech Nepšinský, PhD.)

Anotácia: Práca si vyžaduje výskum symboliky v Cirkvi, ako postoje, gestá, znaky, prírodné symboly a podobne. Treba zhodnotiť ich historický vývoj a ich význam v súčasnej Cirkvi. Pohľad analytickej filozofie na vnímanie symboliky.

Cieľ práce: Vysvetliť chápanie historického vývoja symbolov pre súčasného človeka.

Dizertačné práce:

1. Liturgické hnutie a jeho vplyv na Slovensko / *Liturgical Movement and its Influence on Slovakia* (školiteľ: doc. ThDr. Vojtech Nepšinský, PhD.)

Anotácia: Práca má za úlohu urobiť výskum v oblasti liturgického hnutia v jednotlivých krajinách kresťanského sveta nielen na celonárodnej, diecéznej a farskej úrovni, ale aj v konaní jednotlivých autorít, preskúmať vplyv jednotlivých liturgických prejavov na liturgiu na Slovensku pred Druhým vatikánskym koncilom. Má poukázať, ako tieto vplyvy vyvrcholili v aktualizácii pokoncilovej reformy.

Cieľ práce: Spracovať predkoncilové snahy o liturgickú reformu na Slovensku.

Študent si môže zvoliť aj vlastnú tému, schválenú Vedeckou radou fakulty (pravidlo platí pre všetky katedry).